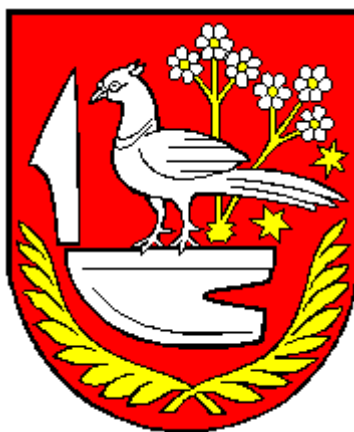

Plán komunitného centra Litava

2021

OBSAH:

1. Vymedzenie základných pojmov.....	3
2. Obec Litava (Anotácia o poskytovateľovi).....	7
3. Zmapovanie sociálnych služieb v regióne.....	11
4. Správa o činnosti zariadenia sociálnych služieb krízovej intervencie - Komunitného centra Litava za rok 2020.....	13
5. Poslanie a ciele KC.....	21
6. Klienti KC.....	23
7. Personálne zabezpečenie KC.....	24
8. Priestorové vybavenie KC.....	25
9. Financovanie KC.....	26
10. Vízia KC.....	27
11. Plán obligatórnych a fakultatívnych aktivít a služieb na obdobie 2019.....	27
12. Spôsob vyhodnocovania.....	28

1 VYMEDZENIE ZÁKLADNÝCH POJMOV

Klient - osoba, ktorá vyhľadá odborníka a žiada o odbornú pomoc. V sociálnej práci je klientom ten, kto sa ocitol v preňho neriešiteľnej situácii a prichádza požiadať sociálneho pracovníka o niektorú z foriem pomoci. Klient nie iba jednotlivec, ale i pomenovanie skupinových klientov medzi ktorých zaraďujeme: rodinu, ktorá sa stáva „klientom“ vtedy, keď jej reálne sociálne problémy presahujú možnosti riešenia v rámci rodinnej interakcie a patria do kompetencie sociálneho pracovníka, skupinu, ktorá je spojená spoločným sociálnym problémom a tiež snahou o jeho riešenie za pomoci sociálneho pracovníka, komunitu, ktorej členovia sa spojili v snahe odstrániť sociálny problém, spoločnosť, keď je v krajine vysoká miera nezamestnanosti, nárast chudoby, či iných sociálno-patologických javov v takej miere, že tieto ohrozujú morálne fungovanie spoločnosti.

Komunita – Komunitu môžeme definovať buď na základe priestorových alebo vzťahových charakteristík. Komunitu na základe priestorových charakteristík môžeme definovať ako spoločnosť, sociálnu organizáciu, sociálny systém, náboženskú organizáciu alebo ako kmeň, či národ obývajúci ohraničené územie, kde dané zoskupenie jednotlivcov uskutočňuje najväčšiu časť svojich každodenných činností a v ktorej ľudia spolupracujú, aby naplnili svoj život, podieľali sa na spoločnej kultúre, spoločnom sociálnom priestore, spoločných hodnotách a pod..

Komunitná práca (KP) - Komunitná práca je jednou z metód práce so spoločenstvom ľudí, ktoré má charakter komunity. Nie je starostlivosťou, či pomocou, ktorá je poskytovaná jednotlivcovi, alebo skupine bez ohľadu na to, ako je prijímaná. Je to komplexné riešenie problémov, ktoré sa týkajú komunity ako celku, alebo niektorej jej časti. Je to optimalizácia procesov prebiehajúcich v komunite. To ju odlišuje od iných foriem práce, ktoré sú vykonávané v komunite alebo v teréne. Teda od práce, ktorá je zameraná na riešenie rôznych životných situácií jednotlivca, ktoré si vyžadujú aktívny zásah a elimináciu ich negatívnych dôsledkov zo strany pomáhajúcich profesionálov.⁹² Jedná sa o aktivity smerujúce k vyvolaniu a

podporovaniu komunitnej zmeny. K mobilizácii a posilneniu schopností jednotlivca a skupín k vlastnej aktivite zameranej na plánovanie a riešenie komunitného problému. Pri komunitnej práci môžeme za cieľ považovať riešenie alebo prekonanie konkrétnej problémovej situácie spojenej so životom komunity. Prípadne z dlhodobého hľadiska pomáhať komunite pri riešení rôznych situácií, ktoré sú pre život komunity významné.

Komunitné centrum (KC) - Komunitné centrum je inštitúciou, ktorá sa zameriava na budovanie komunity a komunitných vzťahov v priestore svojej územnej pôsobnosti. Vzhľadom na svoje zameranie obvykle poskytuje sociálne a vzdelávacie služby, realizuje programy, zamerané na podporu zamestnanosti, programy komunitného rozvoja a poskytuje asistenciu samosprávam a ďalším inštitúciám.⁴²⁴ Služby komunitného centra sú poskytované v priestoroch komunitného centra, prípadne iných priestoroch určených zriaďovateľom. Zriaďujú za účelom vytvorenia priestorových a materiálnych podmienok pre komunitný rozvoj, výkon komunitnej rehabilitácie a komunitnej práce, poskytovanie sociálnych služieb a výkon sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately pre príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít, ako aj pre vzájomnú interakciu a spoločné aktivity príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít a ostatného obyvateľstva obcí.

Minorita (menšina) - Minorita (menšina) býva najčastejšie charakterizovaná ako skupina ľudí, ktorá je oproti väčšinovej spoločnosti, majorite, v početnej nevýhode. Je to skupina, ktorá sa určitým znakom (národnosťou, náboženstvom, jazykom a pod.) odlišuje od ostatných občanov štátu a tento znak ju znevýhodňuje v prístupe k významným rozhodnutiam a v prístupe ku zdrojom.

Marginalizované rómske komunity – chudobné a sociálne vylúčené rómske komunity. Ich obyvatelia majú obmedzený prístup k verejným službám, tovarom, zdrojom a k participácii na rozhodovaní v obci. Zároveň majú obmedzený kontakt s obyvateľmi obce žijúcimi mimo osídlenia. Tieto osídlenia sú na nižšej socioeconomickej úrovni ako ostatné časti obce a vykazujú odlišné charakteristiky, napr. nižšia kvalita a preľudnenosť obydľí, absencia infraštruktúry, vysoká nezamestnanosť a príjmová aj materiálna chudoba obyvateľov, nižšia vzdelanostná úroveň obyvateľov, odlišná veková štruktúra (silnejšie zastúpenie nižších vekových kategórií).

Segregované rómske komunity: od obce vzdialené, často oddelené nejakou bariérou (napr. potok, železnica). Označované sú aj ako rómske osady (v rómskom jazyku romanegava). Tu sú životné podmienky najhoršie (nedostatočné infraštruktúrne vybavenie, slabá kvalita a vybavenosť obydí, vysoká nezamestnanosť, priestorové a sociálne vylúčenie, koncentrácia chudoby, atď.).

Separované rómske komunity: obecné alebo mestské koncentrácie („rómske ulice“ a „rómske štvrte“) a osídlenia lokalizované na okraji obce (tvoria hranicu zastavanej časti obce; tam kde sa končí majoritná časť obce, začína rómske osídlenie).

Sociálne vylúčená komunita – možno považovať sídelnú komunitu, ktorá zotrváva v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby. Zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite je zotrvávanie skupiny fyzických osôb s podobnými sociálnymi znakmi v priestore vymedzenom napr. vchodom bytového domu, ulicou, mestskou časťou, obcou alebo v lokalite mimo územia obce bez základnej občianskej vybavenosti. Sociálne vylúčené spoločenstvá sú definované relatívne široko a kladú si za cieľ podchytiť všetky marginalizované skupiny občanov žijúcich koncentrovane vo vymedzenom teritóriu. Za takéto skupiny možno považovať rómske mestské getá a getá tvorené bezdomovcami, marginalizované rómske komunity.

Chudoba - Chudoba je bežne považovaná za sociálny problém, inokedy je považovaná za sociálnu deviáciu, taktiež biedu a sociálnu patológiu. „Chudoba je v rôznych koncepciách a prístupoch rôzne definovaná a meraná, vždy však ide o inferiorné podmienky života so zvláštnymi individuálnymi a spoločenskými dôsledkami“ Čoraz častejšie sa namiesto pojmu chudoba, používa pojem sociálna exklúzia, respektíve sociálne vylúčenie. Sociálna exklúzia je širší koncept než chudoba, vyjadruje riziko marginalizácie a vylúčenia pre individua a skupiny vo viacerých oblastiach života a vždy zahŕňa chudobu. Naopak chudoba nemusí vždy znamenať exklúziu. Chudoba sa vzťahuje k spotrebnému štandardu, dosahovaniu nízkych alebo neadekvátnych materiálnych prostriedkov. Zároveň je sociálna exklúzia vždy spojená so sociálnou inklúziou, čo znamená, že ak sú ľudia vylúčení z jednej sféry, zároveň sú začlenení do sféry inej

Nepriaznivá sociálna situácia - v zmysle zákona 448/2008 v znení neskorších zmien a doplnkov - je ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti sa spoločensky začleniť a samostatne riešiť svoje problémy pre zotrvávanie v priestorovo segregovanej lokalite s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby.

Sociálna práca (SP) – Sociálna práca ako nástroj sociálnej služby je profesionálna aktivita, ktorá umožňuje jednotlivcovi, skupinám a komunitám identifikovať a riešiť osobné, skupinové (komunitné), sociálne problémy alebo vplyvy prostredia, ktoré na nich vplývajú negatívne. Poslaním a funkciou sociálnej práce je sociálna pomoc jednotlivcom, skupine alebo komunitě, ktorí sa dočasne alebo trvalo nachádzajú v problémovej sociálnej situácii vyžadujúcej spoločenskú sociálnu intervenciu. Poslaním sociálneho pracovníka pri realizácii sociálnych služieb je teda pomáhať ľuďom pri riešení sociálnych problémov a porúch, aby boli schopní na určitej spoločensky uznávanej úrovni existovať a fungovať v interakcii so svojím sociálnym prostredím.

Sociálne služby - Sociálne služby sú jednou z foriem sociálnej pomoci pre ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Štát prostredníctvom nich podporuje sociálne začlenenie občanov a uspokojovanie sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii. Zameranie sociálnych služieb:

- prevencia vzniku, riešenie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie jednotlivca, rodiny alebo komunity,
- zachovanie, obnova alebo rozvoj schopnosti jednotlivca viesť samostatný život,
- podpora začlenenia jednotlivca do spoločnosti,
- prevencia sociálneho vylúčenia,
- riešenie krízovej sociálnej situácie jednotlivca a rodiny.

2. OBEC LITAVA (ANOTÁCIA O POSKYTOVATEĽOVI)

Obec Litava patrí do kategórie malých obcí. Podľa Štatistického úradu SR k 31.12.2019 žilo v obci 760 obyvateľov prihlásených na trvalý pobyt, z toho 375 mužov a 385 žien. Vekové zloženie obyvateľstva je nasledujúce:

Veková skupina	0-3	4-6	7-14	15 - 19	20 - 29	30 - 39	40- 49	50 -59	60 -69
Počet	39	26	73	56	129	82	123	94	67

Veková skupina	70 - 79	80 - 89	nad 90	spolu
Počet	40	27	4	760

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Demografický vývoj obce:

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet obyvateľov k 1.1.201x	774	767	769	768	767	762	764	763
Živonarodení	7	11	11	9	12	13	10	11
Zomretí	6	8	8	8	6	6	8	8
Prírodný prírastok	+1	+3	+3	+1	+6	+7	+2	+3
Prist'ahovaní na TP	8	5	6	4	4	4	18	13
Vyst'ahovaní z TP	16	8	8	6	6	9	21	19
Migračné saldo	-8	-3	-2	-2	-2	-5	-3	-6
Celkový prírastok	-7	0	1	-1	-1	2	-1	-3

Počet obyvateľov k 31.12.201x	767	767	768	767	762	764	763	760
<i>z toho : muži</i>	381	385	385	384	378	378	374	375
<i>ženy</i>	386	382	383	383	384	386	389	385
Hustota obyvateľstva na 1 km²	34,82	34,67	34,69	34,69	34,55	34,49	34,51	34,42

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Ekonomické údaje:

K 31.12.2019 bolo 36 obyvateľov evidovaných ako uchádzačov o zamestnanie, z toho 12 mužov a 24 žien. Registrovaná mierna nezamestnanosti okresu Krupina predstavovala 5,09 % za rok 2019.

Rok	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Počet nezamestnaných	134	114	111	85	61	48	54	36
<i>Z toho: muži</i>	78	56	56	41	25	17	24	12
<i>ženy</i>	56	58	55	44	36	31	30	24

Zdroj: Štatistický úrad Slovenskej republiky

Obec Litava sa snaží ponúknuť prácu nezamestnaným občanom prostredníctvom menších obecných služieb s cieľom, aby obdobie, kedy nemôžu nájsť uplatnenie na trhu práce využili na udržiavanie svojich doterajších zručností a pracovných návykov a zároveň zlepšovať životné prostredie, ekonomické a sociálne podmienky v obci.

Sociálne zabezpečenie:

Starostlivosť o starších obyvateľov je riešená prostredníctvom Spoločného obecného úradu v Krupine formou poskytovania opatrovateľskej služby. Zároveň

sociálne služby sú poskytované prostredníctvom Charity Lackov – Dom božieho milosrdenstva.

Od roku 2015 je Komunitné centrum LITAVA zaregistrované ako poskytovateľ sociálnych služieb. Od 01.07.2016 bolo zapojené do realizácie Národného projektu Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni, ktorý trval do 31.08.2019. Vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu, poskytovanie sociálnych služieb, realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže a sociálnej kurately. Prostredníctvom poskytovania komplexných sociálnych a komunitných služieb prispieva k predchádzaniu vzniku alebo stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni.

Od 01.09.2019 pokračovalo Komunitné centrum Litava kontinuálne vo svojej činnosti s 2 zamestnancami financovanými z rozpočtu obce v nadväznosti na zapojenie sa do Národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni. Zmluva o spolupráci bola podpísaná 07.01.2020, s tým, že začiatok projektu je od 09/2019 a finančné prostriedky – mzdové náklady na činnosť KC od 01.09.2019 do 31.12.2019 boli refundované. Zároveň je potrebné v zmysle zmluvy doplniť počet kvalifikovaných zamestnancov.

Od 01.07. 2020 do 30.09.2020 bol v Komunitnom centre Litava dostatočný počet zamestnancov čiže 3, a to ODKC, OPKC, PKC

Obec Litava - analýza swot

Analýza Swot je analýza vnútorných silných a slabých stránok v súvislosti s vonkajšími príležitosťami a hrozbami v oblasti poskytovania sociálnych služieb na území obce Litava.

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)		SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESSES)	
Dostupnosť niektorých typov služieb verejnými poskytovateľmi občianskej vybavenosti - Základná škola, Materská škola, obchod, pošta		Nepriaznivý demografický vývoj - starnutie obyvateľstva	
Záujem samotnej obce o riešenie danej problematiky		Nedostatočná podporná sieť niektorých typov sociálnych služieb	

Dostupnosť bezplatnej sociálnej služby v danej obci		Legislatívna nestabilita	
Aktívne náboženské a spoločenské organizácie pôsobiace v oblastiach života v obci		Nedostatočné zabezpečenie kontinuity starostlivosti (sociálnej a zdravotnej pri dlhodobej odkázanosti na pomoc inej osoby)	
Tolerancia obyvateľstva zmiešanej národnostnej štruktúry navzájom		Absencia nájomných bytov	
Rôznorodosť flóry a fauny, primerané životné prostredie v krajinnom území		Nezamestnanosť	
Zabezpečenie práva na poskytnutie sociálnych služieb		Nedostatok pracovných príležitostí v obci	
		Geografické umiestnenie obce - odľahlý vidiecky a menej rozvinutý región	
		Priestorovo segregovaná lokalita s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby jednotlivci a skupiny ohrození sociálnym vylúčením a diskrimináciou	
		Nízka úroveň právneho vedomia a vzdelanostná úroveň obyvateľstva v rómskej komunite v lokalite	

PRÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)		OHROZENIA (THREATS)	
Využitie svojpomocných riešení miestnych problémov		Dostupnosť niektorých druhov sociálnej služby	
Zlepšenie spolupráce samosprávy a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb v širšom okolí		Zvyšovanie počtu odkázaných osôb	
Vytvorenie siete sociálnych služieb prostredníctvom verejných a neverejných poskytovateľov		Nedostatok finančných prostriedkov	
Cielené opatrenia v súlade s potrebami obyvateľstva		Časté zmeny v legislatíve a nevyhovujúca legislatíva pre oblasť komunitného rozvoja	
Rozvoj a podpora dobrovoľníctva		Problematická udržateľnosť už poskytovaných sociálnych služieb	
Maximálne využitie priestorov a objektov obce pre cieľové skupiny		Pasivita obyvateľov a nezáujem o veci verejné	
Využitie inštitútu dobrovoľníctva seniorov		Možný odliv kvalifikovaných sociálnych pracovníkov do iných odvetví a iných regiónov	
		Riziko zavedenia úhrad za sociálne služby (v súčasnosti sú poskytované bezplatne vybrané druhy sociálnych	

		služieb krízovej intervencie)	
		Nezamestnanosť - vytvára riziko nárastu marginalizovaných sociálnych skupín obyvateľstva.	

3. ZMAPOVANIE SOCIÁLNYCH SLUŽIEB V REGIÓNE

Sociálne služby v regióne sú poskytované prostredníctvom verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Jedným z neverejných poskytovateľov sociálnych služieb je Charita Lackov – Dom božieho milosrdenstva a OZ Dobrý pastier Bzovík, ktoré poskytuje ubytovanie ľuďom bez domova.

Svetlo Krupina, n.o.

adresa: 29. augusta 630/25, 96301 Krupina
tel.: 0903647781, 045/5323988
e-mail: riaditel@svetlokrupina.sk
www: www.svetlokrupina.sk

Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb

adresa: Partizánska 24/2, 963 01 Krupina
tel.: 045/5519125, 0903961136
fax: 045/5519125
e-mail: riaditel@ddkrupina.sk
www: www.ddkrupina.sk

Domov sociálnych služieb "Nádej" Krupina, n.o.

adresa: Sládkovičova 10, 963 01 Krupina
tel.: 045/5512676, 0908119585
fax: 045/5512676
e-mail: dssnadej@gmail.com
www: www.nadejkrupina.sk

Centrum sociálnych služieb KA

adresa: Sládkovičova 39, 96301 Krupina
tel.: 0903969345, 0917565063, 0948122486
e-mail: css.krupina@gmail.com
www: www.css-ka.sk

Sociálne služby v regióne sú poskytované prostredníctvom verejných a neverejných poskytovateľov sociálnych služieb. Jedným z neverejných poskytovateľov sociálnych služieb je Charita Lackov – Dom božieho milosrdenstva a OZ Dobrý pastier Bzovík, ktoré poskytuje ubytovanie ľuďom bez domova.

KC Litava ako zariadenie sociálnych služieb krízovej intervencie registrované a pôsobiace podľa Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja vytvára priestorové a materiálne podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu, poskytovanie sociálnych služieb v obci Litava. Prostredníctvom poskytovania sociálnych služieb krízovej intervencie prispieva k predchádzaniu vzniku alebo stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni, prispôbovať svoju činnosť lokálnemu kontextu a identifikovaným potrebám. Poskytovateľom sociálnych služieb (prevádzkovateľom) zariadenia je Obec Litava.

4. SPRÁVA O ČINNOSTI ZARIADENIA SOCIÁLNYCH SLUŽIEB KRÍZOVEJ INTERVENCIE - KOMUNITNÉHO CENTRA LITAVA ZA ROK 2020

KC Litava ako zariadenie sociálnych služieb krízovej intervencie registrované a pôsobiace podľa Zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách. Komunitné centrum ako sociálna služba krízovej intervencie je chápaná jednak ako samostatná sociálna služba a zároveň aj ako systém odborných činností, ktoré v sebe spojuje prvky sociálnej práce, komunitnej práce a komunitnej rehabilitácie. Prostredníctvom komunitného centra sa realizuje práca v komunite a práca s komunitou. Skutočný význam komunitného centra pritom nespočíva v jeho priestoroch, ale v jeho činnostiach, ktoré sa môžu realizovať na rôznych miestach. Sociálna služba KC je poskytovaná ambulantnou formou, ktorá sa poskytuje priamo v komunitnom centre alebo terénnou formou prostredníctvom terénnych programov, ktorá sa realizuje v prirodzenom sociálnom prostredí cieľových skupín alebo v domácom prostredí užívateľov. Hoci je teda KC spojené s konkrétnym fyzickým priestorom, svoje činnosti a aktivity realizuje aj mimo tohto priestoru. Poskytovateľom sociálnych služieb (prevádzkovateľom) zariadenia je Obec Litava. V súčasnosti je zariadenie financované z rozpočtu obce a z projektu „*Podpora vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie na komunitnej úrovni*“.

Komunitné centrum vytvára materiálne a priestorové podmienky pre komunitný rozvoj, komunitnú rehabilitáciu, komunitnú a sociálnu prácu, poskytovanie sociálnych služieb, realizáciu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a mládeže a sociálnej kurately. Prostredníctvom poskytovania komplexných komunitných a sociálnych služieb tak prispieva k predchádzaniu vzniku, stupňovaniu nepriaznivých sociálnych situácií a napomáha k riešeniu miestnych sociálnych problémov, sociálnemu začleňovaniu osôb sociálne vylúčených ľudí na lokálnej i individuálnej úrovni.

Integračný charakter nášho KC zabezpečuje prístupnosť sociálnych služieb všetkým obyvateľom obce Litava. Svoje stanovené ciele komunitné centrum napĺňa predovšetkým prostredníctvom jednotlivých metód sociálnej práce (napr. sociálne poradenstvo, práca so skupinou) a komunitná práca.

Činnosť komunitného centra je daná – v oblasti odborných činností Zákonom č. o 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších zmien a predpisov (napr. sociálne poradenstvo, pomoc pri uplatňovaní práv a právom chránených záujmov, pomoc pri príprave na školské vyučovanie, preventívne aktivity, záujmová činnosť a ďalšie). Komunitné centrum

napĺňa rôzne obligatorne činnosti, ktoré sú stanoven  Zákonom  . 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a realizuje aj d alšie činnosti nad rámec zákonom definovaných činností. Poskytovanie týchto činností reflektuje identifikovan  potreby jednotlivých cieľových skupín.

Komunitn  centrum hľadá predovšetkým možnosti, ktoré napomáhajú k riešeniu nepriaznivej sociálnej situácie vsetkých obyvateľov obce, a to formou rôznych odborných činností, aktivít a programov.  innosť KC je zameran  primárne na systematick  prácu s deťmi, mládežou, dospelými, rodinami, seniormi, občanmi s MRK, ako aj spoluprácu s rôznymi úradmi, vzdelávacími instit ciami, zdravotníckymi a špecializovanými zariadeniami.

KC realizovalo v roku 2020 obligatorne činnosti stanoven , ktoré sú zakotven  v Zákone  .448/2008 Z.z. o sociálnych službách. Sociálne poradenstvo je profesionálna odborn  činnosť, vykon van  odborníkom a zalo en  na vzťahu, podpore, pomoci, rozvoji, optimálnom uplatnen  klienta na jeho reálnej orientácii v živote. Sociálne poradenstvo slúži na odstránenie, prípadne aspoň zmiernenie negat vných návykov alebo spôsobov správania klienta a jeho začlenenia do spoločenského rámca, rodiny, pracovného kolektívu, komunity. V rámci tejto činnosti sa poskytovalo poradenstvo: riešenie exekúcií, zdravotn  stav klientov, komunikácia s rôznymi organizáciami a instit ciami, riešenie nezamestnanosti, vzdelanie, (zdravotn  poisťovne, Soc. poisťovňa, ÚPSVaR a jeho rôzne pracoviská, exekútorský úrady, obvodn  a špecializovan  lekári, Okresn  súd Zvolen a Veľk  Krtíš, polícia, nemocnice, vojensk  archív, právnici, Centrum právnej pomoci, asistent osvetu zdravia, Centrum pre deti a rodiny T nie a Kremnica,

Z�kladn� poradenstvo	Pomoc pri uplatňovan� práv a právom chránených záujmov	Špecializovan� poradenstvo
715	517	251

V oblasti zákonom definovaných odborných činností sa d alej poskytovala pomoc aj pri:

- **Pomoc pri príprave na školsk  dochádzku a školsk  vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia (PSD)** – cieľom tejto aktivity je zvyšovať úspešnosť detí a mládeže v nepriaznivej sociálnej situácii v hlavnom vzdelávacom pr de, a t m rozširovať možnosti na slobodn  výber životnej cesty, zlepšovať tak ich budúcu pozíciu na trhu práce a uplatnenie sa v spoločnosti. V rámci týchto aktivít prebiehalo dištan n  vzdelávanie pre ISCED2 a ISCED3, doučovanie čiže opakovanie,

utvrzovanie učiva a písanie domácich úloh a príprava detí v predškolskom veku na vstup do 1. ročníka ZŠ.

- **Preventívne aktivity (PRE)** - základným cieľom prevencie je predchádzať, zamedziť alebo minimalizovať problémy, poruchy alebo javy. Všeobecne to môžeme vyjadriť ako snaha o zlepšenie verejného a duševného zdravia. Z hľadiska uplatňovania preventívnych programov ide o cieľ orientovaný na zmenu postojov, hodnotovej orientácie, alebo angažovanie sa v procese zmien ovplyvňujúcich kvalitu života. Preventívne aktivity boli zamerané na rôzne témy: slušné správanie, triedenie komunálneho odpadu, pedikulóza, vzájomná tolerancia, trávenie času počas letných prázdnin, vhodné správanie v škole, spomienka na zosnulých, netolizmus, slušné sa je pozdraviť,

- Záujmová činnosť (ZC)** - Cieľom záujmovej činnosti je zabezpečenie aktívneho, kvalitného, bezpečného a zmysluplného trávenia voľného času detí a mládeže, rozvoj životných zručností, kompetencií, schopností, znižovanie výskytu sociálno-patologických javov a rizikového správania a podpora budovania vzájomných kontaktov a akceptácie medzi deťmi a mládežou z rôznych skupín (Rómami a nerómami, deťmi z rôznych sociálnych vrstiev). Týchto aktivít sa zúčastňovali deti, mládež a dospelí, zamerali sme ich na získanie nových vedomostí, zručností, schopností a kreativitu, napr: pletenie z papiera, servítková technika, šitie vianočného škriatka a mikulášskej papuče, šitie rúšok, tvorba výzdoby na rôzne obdobia, jednoduché jedlá, kniha je môj priateľ.....

Pomoc pri príprave na školskú dochádzku a školské vyučovanie a sprevádzanie dieťaťa do a zo školského zariadenia (PSD)	Záujmová činnosť (ZC)	Preventívne aktivity (PRE)
282	173	59

V rámci terénneho programu pracovníčky KC navštevovali klientov ich prirodzenom prostredí za účelom starostlivosti o maloleté deti, riešil sa s obyvateľmi z MRK neporiadok v blízkosti ich príbytkov, osвета a prevencia ohľadom pandémie COVID-19. Pre zanedbávanú starostlivosť zo strany rodičov bolo v tomto roku z MRK vyňatých 6 maloletých detí, ktoré boli umiestnené do Centra pre deti a rodiny v Kremnici a v Tíni.

Tento rok nás zasiahla pandémia COVID-19. Počas I. vlny pandémie pracovníčky KC spolu s dobrovoľníkmi z obce šili rúška, ktoré boli distribuované medzi obyvateľov. Celé obdobie pandémie či už cez I. vlnu alebo II. vlnu v súčinnosti s asistentkou osvetu zdravia, ktorá pôsobí v MRK svoje činnosti zamerali na osvetu a prevenciu ohľadom COVID-19.

V tomto období sa mali možnosť deti a mládež dištančne vzdelávať čiže pripojiť sa na online vyučovanie. Pri aktivitách rôzneho charakteru sa pracovníčky KC riadili vždy aktuálnym usmernením od MPSVR týkajúceho sa poskytovania sociálnych služieb v kontexte platných opatrení platných a samozrejme za prísnych bezpečnostných a hygienických opatrení.

K 31.12.2020 KC Litava má vo svojej databáze evidovaných **217** klientov.

V priebehu kalendárneho roku 2020 bolo v KC Litava zrealizovaných **7** komunitných aktivít.

V rámci komunitných aktivít sa nám podarilo spraviť pekný prázdninový deň pre deti s Centra pre deti a rodiny Tínie, ktorý sme strávili nielen v komunitnom centre, ale aj pobytom na Ranči u Ňuňa. Takýto pekný deň sme si zopakovali aj s KC Cerov, ktorého cieľom bolo vytváranie a posilňovanie sociálnych kontaktov, spoznávanie blízkeho okolia,

efektívne využitie voľného času počas letných prázdnin, podpora zdravého životného štýlu prostredníctvom spoločnej komunitnej aktivity s KC Cerovo.

Ďalšia aktivita bola Páračky 2020, ktorá sa uskutočnila v spolupráci s občianskym združením Marína. Vďaka tejto aktivite sme zaspomínali, najmä tá strašia generácia na život kedysi. Túto aktivitu nám spestril aj program detí s MŠ a ZŠ Litava.

Finančná gramotnosť, ktorej bolo cieľom osveta v oblasti dobrého hospodárenia s finančnou hotovosťou.

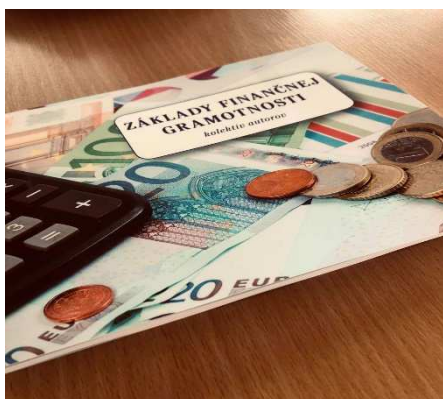
COVID-19, ktorej bolo cieľom dodržiavanie opatrní a postupov, základných hygienických návykov, nosenie rúšok, dezinfekcia a zodpovednosť každého jednotlivca.

Správna životospráva a Čo s bolesťou chrbtice, ktoré sa zameriavali na správnu životosprávu a možná liečba pri ťažkostiach s krčnou chrbticou, predchádzanie problémov s krčnou chrbticou.

Nepravidelných aktivít bolo v roku 2020 realizovaných 17, každá aktivita bola zameraná niečo iné, napr. finančná gramotnosť (hospodárenie s finančnými prostriedkami), fytooterapia (pozitívne účinky prírodnej medicíny), letná škola, letné horúčavy (ich vplyv na ľudský organizmus), vianočné tradície (pripomenúť si a zaspomínať na vianočné tradície v rodinách, dostať ich do povedomia mladšej generácie),

Prostredníctvom vzdelávacích a voľnočasových aktivít poskytovaných ambulantnou alebo terénou formou boli klienti vedení k vytváraniu svojpomocných skupín, ktoré majú možnosť prispieť k zmene svojej životnej situácii, ale zároveň aj k zmene riešenia rôznych problémov v rámci komunity. Komunitné centrum je zamerané na prevenciu, intervenciu a motiváciu riešiť sociálny problém a snaží sa o komplexné zlepšenie životných zručností klientov.

ANALÝZA SWOT – KC LITAVA

Analýza Swot je analýza vnútorných silných a slabých stránok Komunitného centra - zariadenia sociálnych služieb krízovej intervencie v súvislosti s vonkajšími príležitosťami a hrozbami v oblasti poskytovania sociálnych služieb.

SILNÉ STRÁNKY (STRENGTHS)		SLABÉ STRÁNKY (WEAKNESSES)	
Existencia vybraných sociálnych služieb krízovej intervencie		Nedostatočná aktivizácia podnikateľských subjektov	
Odbornosť poskytovaných sociálnych služieb - systém metodického riadenia implementačnou agentúrou MPSVR SR		Málo atraktívnych komunitných programov pre dospelých klientov (limitované finančné zdroje na prácu s cieľovou skupinou)	

Široká ponuka aktivít pre viacero cieľových skupín		Obmedzené zdroje financovania	
Splnenie požadovaných kvalifikačných predpokladov zamestnancov sociálnych služieb		Nedostatočné informačné toky v oblasti komunitného rozvoja	
Kultivácia		Slabý záujem majority	
Zabezpečenie práv a právom chránených záujmov pre marginalizované skupiny			
Zmierňovanie napätia v komunite			
Prevenca výskytu sociálno-patologických javov			
Spolupráca s mestom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a inými štátnymi a verejnými inštitúciami			
Rozbiehajúce sa siet'ovanie organizácií venujúcich sa marginalizovaným skupinám			
Existencia verejného miesta pre stretávanie sa členov komunity			
Komplexný prístup k riešeniu problémov cieľových skupín			
Eliminácia bariér medzi marginalizovanou rómskou komunitou a majoritou			
Podpora zamestnanosti v obciach			

PRÍLEŽITOSTI (OPPORTUNITIES)	OHROZENIA (THREATS)	
Zmapovanie potencióálnych zdrojov financovania		finančná udržateľnosť
Využitie aktuálne dostupných zdrojov financovania		Chýbajúca kontinuita poskytovania sociálnych služieb
Využitie inštitútu dobrovoľníctva		ohrozenie poddimenzovaním stavu pracovníkov
		Možný odliv kvalifikovaných sociálnych pracovníkov do iných odvetví a iných regiónov
		Nezáujem verejnosti

5. POSLANIE A CIELE KOMUNITNÉHO CENTRA

Komunitné centrum, ako inštitucionálne zariadenie, poskytuje predovšetkým primárne programy reagujúce na aktuálne páľčivé problémy a potreby miestnej

komunity. V Slovenskej republike začali oficiálne vznikať prvé komunitné centrá v roku 2003 v rámci projektu „Podpora založenia komunitných centier v Slovenskej republike“ ako nástroj riešenia integrácie miestnych rómskych komunít.

Cieľom a poslaním komunitného centra je poskytnutie komplexnej služby jednotlivcovi, rodine ako aj celej miestnej komunite, ktorá z rôznych dôvodov nemá možnosti na svoju vlastnú pomoc, sociálnu mobilitu, získavanie sociálnych zručností či vlastnú sebarealizáciu. Okrem hlavného cieľa a poslania má komunitné centrum podľa aktuálnej potreby a miestnych problémov obyvateľov aj ďalšie špecifické ciele. Ide napríklad o podporu zmysluplného trávenia voľného času, prezentovanie svojej kultúry, zvykov, tradícií, pomoc pri uplatňovaní sa na trhu práce, prevenciu nežiadúcich patologických javov v týchto komunitách, podporu počas vzdelávania; pričom všetky služby a podpora komunitných centier občanovi by mali viesť k jeho integrácii a svojbytnosti. Poslaním Komunitného centra je napĺňanie sociálnej súdržnosti, presadzovania sociálnej inklúzie vylúčených skupín, zmocňovania prirodzených komunít k prekonávaniu problémov (skupinových a individuálnych) ako aj budovanie občianskych komunít, založených na aktívnej participácii ich členov, podpora pozitívnej zmeny, posilňovanie sociálnej súdržnosti v obci a presadzovanie sociálnej inklúzie znevýhodnených skupín obyvateľov. Komunitné centrum sa usiluje o zmocňovanie k prekonávaniu problémov podporuje budovanie občianskych komunít, kompetentných k prekonávaniu problémov individuálnej aj skupinovej úrovni, a založených na participácii ich členov. V súlade s prioritným cieľom sociálnej inklúzie chudobných a sociálne vylúčených lokalít, ktorá nie je možná bez zapojenia všetkých skupín obyvateľstva na lokálnej úrovni, sú činnosti a aktivity komunitného centra určené všetkým obyvateľom lokality, resp. obce, v ktorej KC pôsobí.

Komunitné centrum hľadá možnosti, ktoré napomáhajú k riešeniu nepriaznivej sociálnej situácie všetkým jej obyvateľom, formou rôznych odborných činností, iných činností, aktivít a programov. Komunitné centrum je zamerané primárne na systematickú prácu s deťmi, mládežou, dospelými, rodinami, seniormi, občanmi s MRK, ako aj spoluprácu s rôznymi úradmi, vzdelávacími inštitúciami, zdravotníckymi a špecializovanými zariadeniami.

Prostredníctvom vzdelávacích a voľnočasových aktivít poskytovaných ambulantnou alebo terénnou formou sú klienti vedení k vytváraniu svojpomocných skupín, ktoré majú možnosť prispieť k zmene svojej životnej situácii, ale zároveň aj k zmene riešenia problémov v rámci komunity. Komunitné centrum je zamerané na

prevenciu, intervenciu a motiváciu riešiť sociálny problém a snaží sa o komplexné zlepšenie životných zručností klientov.

Hlavným cieľom Komunitného centra je reagovať na potreby lokálnej komunity a zároveň riešiť potreby komunity.

KC je zamerané na napĺňanie nasledovných cieľov:

- zlepšovanie sociálnej situácie jednotlivcov, rodín a vylúčených spoločenstiev,
- aktivizácia, zvyšovanie kompetencií a podpora sociálnej mobility jednotlivcov a rodín,
- prevencia sociálno-patologických javov,
- sprostredkovanie kontaktu so širším prostredím, podpora začleňovania do existujúcich sociálnych sietí, štruktúr, služieb a inštitúcií,
- podpora komunitného rozvoja,
- podpora efektívneho riešenia konfliktov, sporov a napätí medzi jednotlivými skupinami navzájom,
- podpora záujmovej činnosti a zmysluplného trávenia voľného času,
- podpora vzdelávania detí a mládeže,
- podpora ukončenia základného vzdelania a pokračovania v ďalšom štúdiu na strednej škole,
- podpora vzdelávania a zvyšovania kvalifikácie dospelých realizáciou vzdelávacích a tréningových programov zameraných na jednotlivcov a skupiny,
- iniciovanie a realizáciu voľnočasových aktivít mládeže v oblasti zdravého životného štýlu, pomoc pri zlepšovaní prístupu obyvateľov k zdravotnej starostlivosti a posilnenie zodpovednosti jednotlivých jej členov za svoje zdravie,
- vzdelávanie a osvetu v oblasti plánovaného rodičovstva a ochrany sexuálneho reprodukčného zdravia,
- zvyšovanie finančnej gramotnosti a miery finančnej inklúzie,
- podpora a pomoc pri zlepšovaní prístupu cieľových skupín k právnej pomoci,
- poskytovanie služieb podpory na zvyšovanie zamestnateľnosti a zamestnanosti, vrátane poradenstva v oblasti zamestnanosti,
- podpora práce s rodinami, ktorých člen domácnosti je vo výkone trestu odňatia slobody, alebo vo výkone väzby. Postpenitenciárna práca s členom domácnosti po návrate z výkonu trestu,
- predchádzanie vzniku krízových situácií v rodinách,
- podpora osobnostného, etického a duchovného rozvoja, budovania vnútornej motivácie,
- a ďalšie.

6. Klienti Komunitného centra

Podľa zákona o sociálnych službách **cieľovou skupinou** komunitného centra sú *osoby v nepriaznivej sociálnej situácii, ktorú zákon definuje ako „ohrozenie fyzickej osoby sociálnym vylúčením alebo obmedzenie jej schopnosti spoločensky sa začleniť a samostatne riešiť svoje problémy.“*

Špecifikom komunitnej práce so sociálne vylúčenou komunitou je jej dvojúrovňovosť. Na jednej strane je tu komunitná práca s vylúčenou skupinou, ktorej cieľom je motivovať členov danej vylúčenej skupiny na spoločnú aktívnu prácu pri odstraňovaní príčin, ktoré viedli k ich vylúčenosti. Na druhej strane je tu práca s celou komunitou, ktorá je zameraná na odstraňovanie napätia a konfliktov medzi vylúčenou skupinou a ostatnými obyvateľmi, ako aj na znižovanie rozdielov medzi vylúčenou skupinou a zvyšnou komunitou. Možno poukázať na to, že cieľové skupiny sa delia podľa počtu účastníkov na *komunitu, skupinu* (napr. neformálne skupiny; skupiny dobrovoľníkov; skupiny so svojpomocným potenciálom; skupiny miestnych aktivistov, atď.), *rodinu a jednotlivca*.

Štandardy KC (2014) uvádzajú nasledujúcu špecifikáciu cieľových skupín komunitného centra:

- obyvatelia marginalizovanej komunity ,
- dlhodobo nezamestnaní a znevýhodnené skupiny nezamestnaných,
- nezamestnateľní a ohrození nezamestnanosťou,
- nezamestnaní bez vzdelania, resp. s nízkym stupňom vzdelania, s problémami čítania, písania a počítania,
- geograficky/teritoriálne (zemepisne) izolované skupiny,
- deti, plnoleté fyzické osoby, rodiny, komunity, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, pomoci v hmotnej núdzi a poskytované služby podľa osobitných zákonov,
- obyvatelia s príjmom pod hranicou chudoby,
- nízkopríjmové skupiny zamestnaných,
- občania v nepriaznivej sociálnej situácii,
- deti, plnoleté fyzické osoby, rodiny, komunity ohrozené sociálnym vylúčením, vylúčené alebo marginalizované,
- rizikové skupiny detí a mládeže, mladiství bez ukončenia povinnej školskej dochádzky,

- mladí dospelí po ukončení ústavnej starostlivosti, náhradnej rodinnej starostlivosti,
- nepľnoletí rodičia a rodičia po materskej dovolenke zo sociálne odkázaných skupín obyvateľstva,
- osoby, ktorým sa poskytuje postpenitenciárna starostlivosť a ich rodiny,
- skupiny obyvateľov obce v spore, konflikte či v eskalujúcom napätí,
- obyvatelia obce v rámci komunitného rozvoja,
- ďalšie skupiny ohrozené sociálnym vylúčením alebo sociálne vylúčené.

Vzhľadom na integračný charakter komunitných centier však treba dodať, že všetky odborné činnosti, iné činnosti a aktivity, ktoré komunitné centrum realizuje, sú dostupné aj pre „bežného“ občana.

7. PERSONÁLNE ZABEZPEČENIE KOMUNITNÉHO CENTRA

V komunitnom centre Litava od 01.09.2019 do 30.06.2020 pracovali len 2 pozície, a to odborný garant KC a pracovník KC.

Od 01.07.2020 – do 30.09.2020 boli v KC Litave obsadené všetky 3 pozície, a to odborný garant KC, odborný pracovník KC a pracovník KC. Od 01.10.2020 KC Litava opäť funguje len na 2 pozíciách, a to odborný garant KC a pracovník KC.

Odborný garant KC - je riadiacim pracovníkom, garantuje kvalitu poskytovaných sociálnych služieb, plánovanie a vyhodnocovanie efektivity činnosti KC. Odborný garant zastupuje komunitné centrum navonok pri komunikácii s inými subjektmi na úrovni sídelnej komunity za účelom pomoci sociálne vylúčeným skupinám. Odborný garant je zodpovedný za víziu KC, kvalitu a efektivitu ním poskytovaných služieb a aktivít. Pri vykonávaní priamej práce s užívateľmi služieb sa riadi náplňou práce odborného pracovníka, resp. profilom pracovného miesta pre špecifickú odbornú činnosť. Pracovník na tejto pozícii by mal byť prioritne schopný vykonávať základné a špecializované poradenstvo (pri splnení zákonom stanovených kvalifikačných požiadaviek).

Odborný pracovník KC zabezpečuje odborné činnosti na základe potrieb užívateľov sociálnej služby. Profil pracovného miesta odborného pracovníka je potrebné, aby bol komplementárny s profilom odborného garanta KC, pričom každý by sa mal špecializovať na inú odbornú činnosť. Odborný pracovník KC sa zameriava na

sieťovanie členov komunity metódami komunitnej práce, na poskytovanie základného sociálneho poradenstva, na aktivity v oblasti podpory vzdelávania či na preventívne aktivity.

Pracovník KC - asistuje pri odborných činnostiach, samostatne môže vykonávať vybrané ďalšie činnosti KC (napr. voľnočasové, záujmové, preventívne a komunitné aktivity), vždy však pod odborným vedením odborného pracovníka či odborného garanta.

8. PRIESTOROVÉ VYBAVENIE KC

KC Litava sídli v zrekonštruovaných priestoroch, ktoré sú vo vlastníctve obce na adrese Litava 145. Vstup do KC je bezbarierový. Aktivity a činnosti KC Litava sa realizujú v priestoroch KC ale aj v mimo nich a to priamo v teréne. Ponuka aktivít je v komunitnom centre realizovaná na základe potrieb, a záujmu zo strany samotných obyvateľov komunity.

Priestorové vybavenie KC:

1. Kancelárie pracovníkov KC, ktoré sa využívajú na vykonávanie administratívnych činností pracovníkov (spisová dokumentácia, príprava podkladov k aktivitám, vedenie poradenstva),
2. Sociálne zariadenie pre ženy a mužov,
3. Spoločenská miestnosť – využíva sa na aktivity zamerané na záujmovú činnosť pre deti aj dospelých. Táto miestnosť sa využíva aj na rôzne besedy, školenia, prednášky a iné.
4. Počítačová miestnosť,
5. Kuchyňa,
6. Sklad materiálu a pomôcok pre pracovníkov KC.

Na poskytovanie služieb má zariadenie adekvátne materiálno-technické vybavenie, čo pozitívne ovplyvňuje formu a kvalitu poskytovaných sociálnych služieb. Priestorové, materiálne i personálne možnosti komunitného centra zohľadňujú potrebu miestnej komunity.

9. FINANCOVANIE KC

Komunitné centrum Litava je v súčasnosti financované zo zdrojov Národného projektu Budovanie odborných kapacít na komunitnej úrovni a je prepojený na finančný rozpočet zriaďovateľa komunitného centra. Obec Litava v zmysle zmluvných podmienok Zmluvy o spolupráci uzavretej s Implementačnou agentúrou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodina Slovenskej republiky zabezpečuje výkon KC. IA MPSVR SR určuje záväzné postupy a povinnosti Poskytovateľa pri výkone odborných činností, obslužných činností, ďalších činností a aktivít komunitného centra. Ostatné skutočnosti sú upravované platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi SR a EÚ.

Strategická vízia finančnej udržateľnosti zariadenie sociálnych služieb krízovej intervencie ako registrovaného poskytovateľa sociálnych služieb predpokladá v budúcnosti nevyhnutnosť viaczdrojového financovania (t.z. využitie fondov EÚ, aktuálnych operačných a národných projektov, ako aj možností financovania v súlade s víziami, stanovenými opatreniami a finančnými zdrojmi samosprávy v rozsahu určenom rozpočtom obce na sociálnu oblasť a sociálne služby).

10. VÍZIA KC

Víziu komunitného centra je potrebné chápať v širšom kontexte politiky EÚ, najmä s dôrazom na integráciu skupín obyvateľstva ohrozených sociálnym vylúčením, z dôvodu zotrvávania priestorovo segregovanej lokality s prítomnosťou koncentrovanej a generačne reprodukovanej chudoby. Problémy daných skupín obyvateľstva je potrebné riešiť vo viacerých oblastiach života súčasne. Komunitné centrum, ako inštitucionálne zariadenie, poskytuje predovšetkým primárne programy reagujúce na aktuálne páľčivé problémy a potreby miestnej komunity. Táto skutočnosť ako aj prítomnosť separovanej rómskej komunity, deklaruje opodstatnenosť daného typu zariadenia v obci.

S víziou udržania činností podporujúcich aktivizáciu jednotlivcov marginalizovaných komunit, zvýšenia zamestnanosti, vzdelanostnej úrovne, zlepšenie životných podmienok a riešenia vzájomne súvisiacich problémových okruhov: chudoba, diskriminácia a rodová rovnosť, je úzko späté udržanie chodu komunitného centra. Prevádzka takéhoto zariadenia si vyžaduje dostatok finančných

prostriedkov s dôrazom na kvalitu poskytovaných služieb. V súčasnosti sú možnosti financovania limitované trvaním prebiehajúceho projektu. Víziou je finančná udržateľnosť tohto druhu zariadenia sociálnych služieb krízovej intervencie v obci.

11. PLÁN OBLIGATÓRNYCH A FAKULTATÍVNYCH AKTIVÍT A SLUŽIEB NA OBDOBIE 2020

Komunitné centrum by malo poskytovať obligatórne služby, ktoré môžeme zaradiť do nasledovných skupín komunitných aktivít:

- sociálne poradenstvo,
- terénny program,
- spolupráca s asistentom osvedy zdravia, pokiaľ v danej obci pôsobí,
- podpora komunitných aktivít a rozvoj komunitnej práce jednotlivých skupín,
- nízkoprahové programy pre deti a mládež,
- výchovno-vzdelávacie a aktivizačné služby (doučovanie, tútoring a mentoring, voľnočasové a záujmové aktivity, preventívne aktivity a iné programy),
- sieťovanie s inými subjektmi v súlade s komunitným plánom,
- prístup na internet a využívanie internetu pre potreby komunity,
- rozvoj športových aktivít, kultúrnych a záujmových aktivít.

Komunitné centrum môže poskytovať ďalšie služby fakultatívneho charakteru najmä prostredníctvom:

- podpory programov včasnej starostlivosti (predškolské kluby),
- podpory dodatočného získania vzdelania,
- služieb na podporu zamestnanosti (pracovné a kariérne poradenstvo),
- odborného poradenstva.

12.SPÔSOB VYHODNOCOVANIA

Obec Litava ako poskytovateľ sociálnej služby má systém na podávanie sťažností, pripomienok, námietok a návrhov ku kvalite ohľadom sociálnych služieb, s vážnosťou sa nimi zaoberá a má vytvorený systém opatrení na ich aktívne riešenie. Spätná väzba sa v KC získava priebežne (prostredníctvom knihy na pripomienky,

nápady, pochvaly a sťažnosti, ktorá je umiestnená v priestoroch KC). Forma podávania sťažností môže byť anonymná alebo s uvedením mena sťažovateľa.

Na zisťovanie spokojnosti, poskytovateľ sociálnej služby využíva spôsob primeraný veku a nepriaznivej sociálnej situácii prijímateľa sociálnych služieb. Poskytovateľ sociálnej služby aktívne reaguje na pripomienky vyjadrujúce nespokojnosť prijímateľov sociálnych služieb, ich rodín a iných osôb, vyvodzuje z nich dôsledky a na základe nich plánuje a realizuje zmeny v jednotlivých zložkách poskytovanej sociálnej služby. Pripomienky a námietky vníma poskytovateľ sociálnej služby ako zdroj pre ďalšie skvalitňovanie ním poskytovaných sociálnych služieb.

Sťažnosť

Je cieľnou aktivitou prijímateľa sociálnej služby alebo niekoho z jeho okolia. Sťažnosťou je podanie, ktoré je právne vymedzené (v zákone o sťažnostiach). Sťažnosťou sa prijímateľ sociálnej služby domáha ochrany svojich práv alebo právom chránených záujmov pri poskytovaní sociálnej služby, o ktorých sa domnieva, že boli porušené činnosťou alebo nečinnosťou poskytovateľa. Sťažnosťou sa poukazuje na konkrétne nedostatky, najmä na porušenie právnych predpisov, ktorých odstránenie je v pôsobnosti poskytovateľa.

Spätná väzba

Môže byť vykonávaná veľmi cielene a organizovane, ale aj spontánne. Pri spätnej väzbe v sociálnych službách ide vždy o vzťahy a prebiehajúce procesy medzi viacerými stranami (poskytovateľom, prijímateľom sociálnej služby členmi rodiny, inými osobami), v rámci ktorých sa tieto strany budú:

- snažia vyriešiť situáciu (napr. situáciu paniky prijímateľa sociálnej služby), alebo
- hodnotiť situáciu (ako sa podarilo paniku prijímateľa sociálnej služby zvládnuť), a/alebo
- zdieľať svoje pocity, odkrývať emócie (čo som cítil v situácii, keď šlo o zvládnutie paniky prijímateľa sociálnej služby).
- spätnú väzbu v sociálnych službách tak neposkytujú len prijímatelia sociálnej služby poskytovateľom, ale aj naopak. V najširšom ponímaní možno za spätnú väzbu považovať aj charakter atmosféry nejakého podujatia alebo menšej aktivity tak, ako ju vnímali zúčastnené osoby.

Dotazník spokojnosti so sociálnou službou

Je cieľenou aktivitou poskytovateľa sociálnej služby, spravidla organizovanou v určitých pravidelných intervaloch. Zameriava sa v ňom na zisťovanie postojov prijímateľov/liek, príp. ich rodín k jednotlivým stránkam poskytovanej sociálnej služby, hľadá inšpirácie na zmeny. Je vhodné, ak poskytovateľ v dotazníku vyzýva aj samotného prijímateľa sociálnej služby k reflektovaniu vlastného prínosu k stavu poskytovania sociálnej služby a k identifikovaniu vlastných budúcich možných prínosov (zlepšení).

Iné formy zisťovania spokojnosti

Praktické skúsenosti naznačujú, že dotazník spokojnosti nie je spravidla tým najefektívnejším nástrojom získavania informácií o spokojnosti prijímateľov sociálnej služby alebo ich rodín s rozličnými aspektmi poskytovanej sociálnej služby. Dôvodom nie je len ich často nízka návratnosť, ale to môže byť aj neobjektivita daná prítomnosťou zamestnanca pri vyplňaní dotazníka, aby sa zabezpečilo jeho správne pochopenie a vyplnenie zo strany prijímateľov sociálnej služby, teda akási ich podpora. Úprimnosť a otvorenosť pri vyplňaní otázok dotazníka tak môže byť spochybnená. Preto môže poskytovateľ na účely zisťovania spokojnosti pristúpiť k iným formám, napr.:

- k rozhovoru s prijímateľom sociálnej služby,
- k zúčastnenému pozorovaniu v nejakej vymedzenej situácii (vtedy je podmienkou súhlas prijímateľa sociálnej služby s vykonávaním pozorovania),
- k „politike otvorených dverí“ (poskytnúť prijímateľom sociálnej služby a ich rodinám možnosť kedykoľvek navštíviť buď kľúčového pracovníka sociálnej služby alebo inú osobu a vyjadriť sa k vybraným otázkam poskytovania sociálnej služby).
- obecným zastupiteľstvom na zasadnutí obecného zastupiteľstva 1 x za rok (spracovanie Správa o plnení na zasadnutie OcZ, správu predkladá starosta). Plán komunitného centra Litava je možné meniť aj v prípade, že sa menia priority, ak sa získajú finančné prostriedky na konkrétne potreby a novými návrhmi na poskytnutie sociálnych služieb

V Litave, dňa 01.02.2020

Vypracoval:

Mgr. Lenka Mydlová – odborný garant KC

.....

Schválil:

Za poskytovateľa sociálnych služieb Obec Litava
Ľubica Tuhárska – starosta obce

.....

Prílohy:

1. Označenie KC
2. Otváracie hodiny KC

Použité zdroje:

1. MATOUŠEK, O. 2003. *Slovník sociální práce*. Praha : Portál, 2003. ISBN 80-7178-549-0.
2. MUŠINKA, Alexander: Bývanie Rómov. In Čačipen pal o Roma, Súhrnná správa o Rómoch na Slovensku. Bratislava 2002.
3. PhDr. Miroslava Čerešníková , PhD., Mgr. Miroslava Hapalová, Mgr. Anastazij Momot, PhD., Prof. PhDr. Michal Oláh, PhD., Mgr. Jurina Rusnáková, PhD. : Štandardy komunitných centier, Bratislava 2017, ISBN 978-80-89837-05-2.
4. SCHAVEL, Milan; OLÁH, Michal; ONDRUŠOVÁ, Zlatica: Úvod do štúdia a dejín. Bratislava: VŠZaSP sv. Alžbety, 2008. 208 s. ISBN 80-969449-6-7.
5. Zákon o sociálnych službách 448/2008 Z.z.

Iné zdroje:

1. Ocú Litava- evidencia obyvateľstva,
2. Stratégia Slovenskej republiky pre integráciu Rómov do roku 2020, Bratislava, december 2011,
3. www.prohuman.sk,
4. Štatistický úrad SK